

ken, hvis man virkelig mener noget med, at man vil skabe liv, vitalitet og dynamik i yderområderne, skal det selvfølgelig også være muligt for erhvervslivet at benytte lufthavnene. Men hvis denne urimelige afgift ikke fjernes, vil konsekvensen sandsynligvis være, at man må lukke to lufthavne og lægge de to områder mere eller mindre øde hen, og derfor opfordrer jeg selvfølgelig til, at man støtter K og V's ændringsforslag, så man kan sikre lufthavnene.

Aage Frandsen (SF):

Venstre og De Konservatives ordførere fremstiller denne sag, som om det er det her, der afgør, om disse lufthavne overhovedet kan eksistere. Men det betyder i realiteten så lidt, så lidt, så det er ikke det, der er afgørende.

Som jeg gav udtryk for allerede ved førstebehandlingen, har vi været noget betænkelige ved at lempe, som regeringen foreslog. Men vi har det sådan, når regeringen kommer med forskellige argumenter, at når de er gode, lytter vi til dem, og derfor accepterer vi forslaget, og derfor støtter vi det selvfølgelig.

Det, der nu sker fra Venstres og De Konservatives side, er, at efter vi har rakt fingeren lidt frem, prøver de at snuppe hele hånden. Men det er os selv, der bestemmer, om vi vil give mulighed for, at de kan tage hele vores hånd, og det får de ikke lov til.

Erik Mortensen (S):

Jeg havde godt nok ikke forventet nogen debat om spørgsmålet her, men den kom alligevel, og så vil jeg godt citere fra min ordførertale ved førstebehandlingen:

»Da lovforslaget imidlertid er en ændring af en bestående lov, som er støttet og vedtaget af en række partier og i øvrigt et led i en større økonomisk sammenhæng, så kræver det selvfølgelig også ved en ændring forståelse og accept fra den samme kreds af partier.«

Det er spillereglerne i vort demokrati, og uden dem ville vi unægtelig være ilde stedt. Det betyder rent faktisk, at når man har en aftale i dette Folketing, har man en aftale, også selv om man kommer fra Nordjylland eller kommer fra Thy, og det er jo nok de to steder, der er aktuelle i denne sammenhæng. Men det er stort set essensen: En aftale er en aftale, og en aftale overholder man.

Så havde jeg i øvrigt dengang det spørgsmål til fru Mariann Fischer Boel, om der var en ga-

ranti for, at flyvningen i givet fald ville blive genoptaget, hvis man fik en 100 pct.s fritagelse for afgiften. Den garanti fik jeg ikke, men til gengæld tør jeg nok meget kraftigt antyde, at det ikke ville ske, selv om der kom en 100 pct.s fritagelse. Men essensen af det her er selvfølgelig, at i politik gælder det også, at en aftale er en aftale.

Hermed sluttede forhandlingen.

Formanden:

Jeg skal gøre opmærksom på, at det er en meget tæt afstemning, så der bliver lidt ekstra tid til at kontrollere, at tingene fungerer.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes, idet 53 stemte for, 55 imod.

Ændringsforslag nr. 1 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 2.

Ændringsforslag nr. 3 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Forespørgsel nr. F 1:

Forespørgsel til forskningsministeren: »Hvad kan ministeren oplyse om, i hvilket omfang man kan anse Danmark som klar til at foretage årstalskift for computere fra 1999 til 2000, herunder hvorvidt særligt den offentlige sektor er klar?«

Af Kim Behnke (FP) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 7/10 98. Fremme af forespørgslen vedtaget 21/10 98).

Begrundelse

Kim Behnke (FP):

Den 28. oktober 1997 sagde den daværende forskningsminister, og jeg citerer fra Folketingets forhandlinger side 447:

»Vi er foran. Vi er såmænd foregangsland, når det gælder regeringsinitiativer, når vi ser på, hvor langt vi er kommet her til lands, og ikke blot på, hvad der er planlagt.«

Det var altså for ca. 1 år siden, den 28. oktober 1997, og det sagde den daværende forskningsminister. Men hvad er der sket i mellemtiden? Ja, kigger vi lidt videre på, hvad vi dengang fik stillet i udsigt fra regeringens side, fortsatte den daværende minister på side 448:

»Og på de mest påtrængende områder er man heldigvis allerede godt i gang, hvis man såmænd ikke allerede er færdig.«

Og slutsaldoen, udgangsreplikken fra den daværende forskningsminister står på side 449:

»Men skulle det vise sig, og her kommer så pisken, at ansvaret ikke løftes i tilstrækkeligt omfang, er regeringen parat til at lovgive på en række præcise områder, så vi sikrer forbrugere og danskere med bl.a. en år »2000 parat«-mærkning.«

Det var de væsentligste budskaber fra regeringen for lidt over 1 år siden. Nu har vi 403 dage tilbage til årtusindskiftet, og formålet med den forespørgselsdebat, vi har nu, er for det første at få en status fra regeringen over det, det er sket det sidste år, og for det andet at få kendskab til, hvilke planer regeringen har for, hvordan vi skal bruge de sidste 403 dage på en fornuftig måde. Det er anledningen til, at vi skal have debatten nu.

Besvarelse

Forskningsministeren (Jan Trøjborg):

Først vil jeg gerne takke forespørgerne for at give mig denne lejlighed til forholdsvis kort, men dog grundigt at redegøre for status for år 2000-problematikken i Danmark og for de initiativer, regeringen har taget for at sikre høj opmærksomhed om problemet.

Jeg vil gerne indledningsvis kvittere med et klart svar på det stillede spørgsmål: Ja, jeg mener, Danmark er godt i gang med at løse de opgaver, som er knyttet til år 2000-problematikken i IT-systemerne og i den megen elektronik. Jeg tror ikke, Danmark vil opleve det ragnarok,

som de mest kreative skrækscenarier stiller os i udsigt. Jeg tror, vi vil opleve en 1. januar 2000, hvor de fleste kritiske samfundsfunktions vil fungere helt normalt, men vi vil formentlig også både den 1. januar og de følgende uger erfare, at der på afgrænsede områder vil opstå problemer.

Telefonnettet vil måske blive overbelastet, fordi folk netop den nytårsnat vil ringe særlig meget for at ønske en eller anden godt nytår. Som et andet eksempel kan der komme lokale udfald af elforsyningen, fordi de komponenter der blev anset for år 2000-sikre, alligevel svigter, og der kan være ejendomme, hvor varmen svigter, fordi varmestyringen burde have været udskiftet.

Når hverdagen melder sig, vil vi givetvis opleve nogle svigt i edb-systemer, og nogle virksomheder vil få meget travlt med at finde og udbedre fejl. Andre vil erkende, at det er vanskeligt at undvære de edb-systemer, de er så afhængige af i hverdagen, og atter andre vil erkende, at kritiske maskiner i produktionen giver problemer.

De kloge – eller måske især de bagkloge – vil sige, at vi slet ikke var parat, at vi slet ikke var klar, at vi ikke havde gjort tilstrækkeligt for at forebygge problemerne, og de mest kloge vil måske sige, at det hele er regeringens skyld, for den kunne bare have sørget for, at det måske var ulovligt at have et år 2000-problem i ens virksomhed.

Men her ved vi jo godt, at så enkel er verden ikke, så let er det ikke at styre vort komplicerede samfund. Problemer vil opstå, fordi det teknisk set er vanskeligt at finde alle de steder, hvor fejl kan forekomme, der vil også komme fejl, fordi fejltagelser ofte skaber nye fejl, og så vil mange problemer opstå, fordi de ansvarlige ikke i tide erkendte deres ansvar for at få problemerne løst. Men ragnarok tror jeg ikke på der bliver.

Der er 403 dage tilbage til år 2000. Den tid skal bruges til at få de langsomste med. Hvor de så end er, så er det vigtigt, at vi kommer i gang og får mest mulig plads til at få alle ansvarliggjort.

Regeringen har på et meget tidligt tidspunkt fastslået, at ansvaret for at løse år 2000-problemet er et ledelsesansvar i den enkelte virksomhed eller den enkelte offentlige institution. Det er her, man har den nødvendige viden om edb-systemerne. Det er her, man kan og skal priori-

tere de nødvendige ressourcer til at løse opgaven.

Jeg kan derfor ikke give et klart svar på, om Danmark f.eks. i dag er 65 pct. klar til at håndtere skiftet til år 2000. De informationer findes ganske enkelt ikke, dertil er problemstillingen alt for kompleks. Skal vi danne os et billede af status for år 2000-parathed i Danmark, bliver vi nødt til at se på de enkelte sektorer hver for sig. Men også det er en vanskelig opgave, fordi mange virksomheder holder kortene forholdsvis tæt til kroppen.

På en række områder må der imidlertid ikke herske usikkerhed om, at systemerne kommer på plads i god tid inden skiftet til år 2000. F.eks. skal servicesystemerne i den offentlige sektor – stat, amter og kommuner – naturligvis bringes på plads, hospitaler og sygehuse skal levere service som normalt, den offentlige trafik skal fungere, og sidst, men ikke mindst er det vigtigt at sikre, at forsyningssektoren er på plads. Der skal være strøm i kontakten, der skal være vand i hanen, der skal være varme i radiatoren, og telefonerne skal virke.

Regeringen føler et særligt ansvar for at sikre, at disse områder følger udviklingen meget tæt. De statslige institutioner er godt på vej. Den rapportering, som Forskningsministeriet har modtaget fra alle ministerier i oktober måned, dokumenterer, at der arbejdes med problemet alle steder. Der er ikke meldt om områder, hvor systemerne ikke kommer på plads, men der er nogle tidsfrister i de fremlagte planer, som giver anledning til en vis bekymring. For at sætte fokus på bl.a. den problemstilling vil Forskningsministeriet nu foretage en nærmere gennemgang af status med alle ministerierne.

I den rapportering, som jeg netop har sendt til Folketinget, er der vedlagt en oversigt med status for 50 systemer af særlig samfundsmæssig interesse. Oversigten viser, at de store statslige edb-systemer enten allerede er på plads eller forventes at komme på plads i løbet af 1999. I den kommunale og amtskommunale sektor anvender man som bekendt i et stort omfang fem systemer leveret af Kommunedata. Kommunedata har disponeret over 100 mio. kr. til at gøre systemerne år 2000-parate og har samtidig meddelt, at systemerne forventes på plads inden udgangen af 1998.

Lokalt i de enkelte kommuner kan der imidlertid være stor forskel på, hvorledes arbejdet med år 2000-problematikken håndteres. Det gælder både for de lokale edb-systemer og for

de mange tekniske systemer i fjernvarme, vandforsyning, renseanlæg, for at nævne nogle områder.

På det tekniske område er Kommunernes Landsforening med økonomisk støtte fra Forskningsministeriet i fuld gang med seks projekter, som vil dokumentere, hvilken type problemer man skal være særlig opmærksom på, f.eks. i fjernvarmeforsyning, varmeforsyning, vandforsyning, renseanlæg og i alarm-systemer, for at nævne nogle vigtige områder. Disse projekter afsluttes i løbet af kort tid, og rapporterne vil naturligvis blive stillet til rådighed for alle kommunerne. De foreløbige resultater viser, at der er udstyr, som skal skiftes for at undgå problemer. Det vurderes dog samtidig, at opgaven kan løses, hvis man går i gang nu.

Jeg har aftalt med formanden for Kommunernes Landsforening, at vi i december måned gør status for år 2000-situationen i kommunerne, bl.a. på baggrund af en uafhængig undersøgelse af situationen i den offentlige sektor, som jeg i sommer bad År 2000 Sekretariatet gennemføre. Resultatet af undersøgelsen vil blive offentliggjort om kort tid.

På det amtskommunale område er sygehussektoren vigtig og naturligvis et område, som har stor bevågenhed. Jeg har netop haft møde om år 2000-problematikken med formanden for Amtrådsforeningen og med formanden for Hovedstadens Sygehusfællesskab. På begge møder fik jeg tilbagemelding om, at alle parter er aktivt i gang med at løse år 2000-problematikken. Vi aftalte, at vi først i det nye år vil holde en fælles pressekonference, hvor de 14 amter og HS vil præsentere deres år 2000-aktiviteter og helt konkret fremlægge status for de enkelte sygehusvæsenere.

I august afholdt År 2000 Forum en konference om status på forsyningsområdet. Konferencen viste, at disse kritiske sektorer er kommet meget sent i gang med at løse år 2000-problemerne. Traditionelt har vi i Danmark høj sikkerhed for leverance af el, gas, varme, vand, og sådan skal det naturligvis også være i januar år 2000. Jeg har derfor sammen med miljø- og energiministeren skrevet til ledelsen i alle forsyningsvirksomhederne og bedt dem rapportere om år 2000-status i deres virksomhed. Energistyrelsen koordinerer denne rapportering, der sker første gang pr. 30. november 1998.

På teleområdet har Telestyrelsen indsamlet år 2000-information fra leverandører af teleydelser. De modtagne svar viser, at sektoren forventer at være på plads i god tid inden år 2000. Tele Danmark, som dækker hovedparten af sektoren, har således både i denne undersøgelse og på anden måde markeret, at selskabet forventer at være klar allerede ved udgang af dette år.

Der findes ingen samlet oversigt over status i private virksomheder, heller ikke på brancheniveau. På basis af tilgængelig information, bl.a. fra præsentationer i forbindelse med arbejdet i År 2000 Forum og fra resultaterne af forskellige undersøgelser, kan der tegnes følgende grove billede:

Den finansielle sektor – banker, forsikrings-selskaber, kreditforeninger – har arbejdet med løsningen af år 2000-problematikken i flere år, og sektoren har i flere sammenhænge markeret, at den kommer på plads.

Finanstilsynet har i lighed med, hvad der er sket i udlandet, inddraget år 2000-problemstillingen i tilsynsarbejdet og følger udviklingen tæt.

Når det gælder større private virksomheder, er situationen mere uklar. Meget tyder på, at virksomheder, som har egen professionel edb-afdeling, har arbejdet med problemerne i lang tid, men der er også noget, der tyder på, at en del virksomheder er kommet for sent i gang. Disse virksomheder bliver derfor nødt til at prioritere arbejdsindsatsen frem til år 2000. De vigtigste systemer skal først og fremmest på plads, mens man må lade mindre vigtige systemer ligge.

Situationen i de små og mellemstore virksomheder er belyst i analyser udarbejdet for År 2000 Sekretariat senest i august, og de tegner et problematisk billede. Analysen viste, at 95 pct. af virksomhederne er bekendt med problemstillingen. For virksomheder med op til 50 ansatte er det kun 25 pct., der angiver, at de gennemfører et år 2000-projekt, for virksomheder med mellem 50 og 200 medarbejdere viser analysen, at 30 pct. ikke har igangsat år 2000-aktiviteter, og disse tal giver naturligvis klart anledning til bekymring, da de repræsenterer et meget stort antal arbejdspladser, og ofte vil de også være kritiske led i andre virksomheders forsyningskæde. Blot for at give et eksempel: Man kan jo tydeligt huske situationen fra konflikten i maj måned, hvor SAAB-fabrikkerne måtte stoppe

produktionen, fordi to danske underleverandører ikke kunne levere.

Det er sidste udkald for at gøre noget ved problemerne i de små og mellemstore virksomheder. Jeg har derfor inviteret topledelsen i de mest relevante brancheorganisationer og i fagbevægelsen til at drøfte, hvad vi i fællesskab kan gøre. Det er vigtigt, at virksomhederne nu stiller krav til hinanden om år 2000-parathed, og det er vigtigt, at topledelsen i de store organisationer går i spidsen for at formidle disse krav til deres medlemskreds.

I fagbevægelsen er det naturligvis også vigtigt, at tillidsrepræsentanter og bestyrelsesmedlemmer lokalt stiller krav til virksomhedernes ledelse om, at deres egne virksomheder bliver år 2000-parate.

Jeg kan glæde mig over, at der på de fleste områder er gode erfaringer med de initiativer, der i øvrigt blev igangsat med regeringens år 2000-plan. År 2000 Sekretariatet bidrager daglig med formidling af information. Der holdes foredrag, kurser og konferencer over hele landet, og sekretariatet har således på afgørende måde bidraget til, at der i dag er et højt kendskab til år 2000-problemstillingen.

År 2000 Forum har skabt en tværgående debat og opmærksomhed, og de deltagende organisationer har på baggrund af arbejdet i Forum taget konkrete initiativer over for deres medlemmer.

Et vigtigt initiativ i regeringens år 2000-plan er præcisering over for revisorerne af at inddrage problemstillingen i deres revision. Revisorerne krav om indsigt i virksomhedernes parathed og deres planlægning kan sikre ledelsens opmærksomhed på problemet og give anledning til en konkret vurdering af de fremlagte planer. Men en kritisk påtegning i regnskabet til foråret løser naturligvis ikke virksomhedens problem, og derfor må den enkelte revisor aktivt fastholde virksomhedens ledelse på at gennemføre de nødvendige år 2000-aktiviteter.

I min indledning nævnte jeg, at år 2000-problemet må forventes at give anledning til lokale problemer, f.eks. manglende varme i en boligblok. Varer denne type problemer mere end nogle få timer, kan det få meget, meget ubehagelige konsekvenser for dem, der rammes. Derfor er det vigtigt, at de ressourcer, vi råder over til en særlig indsats i krisesituationer, er forberedt på de situationer, der kan opstå. Vi må være forudseende og forberede

håndtering af de eventuelle situationer, der kan opstå.

Denne problemstilling er drøftet med Indenrigsministeriet og Beredskabsstyrelsen, og det er aftalt, at Beredskabsstyrelsen gennemgår procedurerne i det overordnede statslige redningsberedskab med særligt sigte på år 2000-situationen. Samtidig vurderes sammen med kommunerne behovet for en nærmere vejledning om det kommunale beredskab.

Forskningsministeriet vil i den kommende periode mere bredt inddrage beredskabet i arbejdet med koordinering af år 2000-aktiviteterne. Vurderingen er, at man – i øvrigt helt parallelt med overvejelser i udlandet – på trods af grundigt forarbejde til år 2000 alligevel bør forberede sig på, at noget kan gå galt.

Jeg har naturligvis mærket mig den kritik, der med mellemrum fremsættes mod regeringens år 2000-initiativer. Kritikken anvendes positivt til at skærpe det arbejde, der er i gang; men samtidig skal man huske, at det altid vil være muligt at påstå, at noget ikke er på plads, og at arbejdet kunne udføres bedre.

Økonomen indgår også i overvejelserne om de sidste procenter for at opnå en 100 pct. sikkerhed. Det vil naturligvis være dyrere, og desuden er det vel svært at forestille sig, at man kan teste alting fuldt ud; også for dette arbejde gælder, at opgaverne må prioriteres, bl.a. ud fra risiko og mulig konsekvens.

Hvis vi skal have de sidste områder med, tror jeg, det er afgørende, at medieerne interesserer sig for år 2000-problematikken, og jeg kan kun sige, at jeg vil opfordre alle medier til at erkende deres samfundsmæssige forpligtelse også på dette område og handle derefter.

Det er min samlede vurdering, og det er så min konklusion, at Danmark vil komme godt ind i år 2000. Der bruges mange ressourcer på at komme på plads, og jeg tror såmænd også, vi kan komme igennem årtusindskiftet, hvis vi tager et fælles ansvar i de næste 400 dage og arbejder intenst med, at også de langsomme og de endnu uforberedte kommer med.

Forhandling

Kim Behnke (FP):

Tak til ministeren. Lad mig da med det samme understrege, at formålet med denne forespørgselsdebat ikke er at kritisere regeringen for dens

arbejde, men netop er at understrege, hvor alvorligt et område vi taler om.

Ministeren startede med at tale om, at regeringen ikke tror på noget ragnarokscenarior for Danmark, og det er måske det, der er problematisk i forhold til kommunikationen med pressen. Intet er så dejligt, som hvis journalisterne kan lave nogle rigtig store overskrifter, der fortæller, at en masse mennesker vil komme til skade. Det håber vi alle sammen på ikke sker.

Men jeg synes også pressen har et problem, når den fortsat bringer artikler med et budskab om, at det her i virkeligheden nok bare er en kommerciel fidus, som edb-branchen har fundet på for at tjene nogle flere penge, for med alle de ressourcer, der efterhånden er brugt til analyser, kan man altså konkludere, at hver gang man tager fat i en virksomhed, finder man fejl og mangler, som der er brug for at få gjort noget ved.

Jeg vil starte med noget så kedeligt som pengene. Det bekymrer nemlig os, at der ikke afsættes ressourcer. I finansloven for 1999 er der ikke afsat ekstra ressourcer, 12 af landets amter har ikke afsat penge til det her projekt i 1999, og to tredjedele af landets kommuner har ikke afsat så meget som én krone.

I betragtning af, at vi jo med vores kendskab til den offentlige sektor ved, at ligegyldigt hvad man skal foretage sig, koster det penge – vi ved, at en virksomhed som Tele Danmark har afsat over 250 mio. kr. til at løse deres del af opgaven – så synes vi, at det er overordentlig risikabelt, at regeringen og de offentlige myndigheder i det hele taget ikke har afsat nogen penge til det.

Det konsulentfirma, der hedder Cap Gemini, har anslået, at for det danske samfund er det en udgift på omkring 21 mia. kr., som vi skal igennem. Og det er selvfølgelig ærgerlige penge, i betragtning af at succes er, at der ikke sker noget som helst, at vi fortsætter, som om intet var hændt, så der, når vi åbner for radiatoren, fortsat er varme, og når vi tænder for stikkontakten, fortsat er lys.

Derudover så kan det også bekymre os lidt, at regeringen ikke i højere grad bruger det her tema og gør det til genstand for at formidle budskabet, at man overlader det til et År 2000 Sekretariat, og at regeringens ministre har en forholdsvis tilbagetrukket holdning til det.

Jeg bad statsministeren om at tage temaet med i åbningsstalen. Det blev afvist. Nu har År 2000 Sekretariatet bedt statsministeren om at

tage det med i det mindste i nytårstalen. Vi ved alle sammen, om det bliver tilfældet, når vi hører nytårstalen i år, eller undskyld, det er jo nok først næste år, vi hører den.

Tilbage til nogle af de problemer, som fortsat er uløste. Mange steder har man stadig væk ikke foretaget en tilstrækkelig grundig analyse af de problemer, der kan opstå, som når f.eks. underleverandører ikke længere kommer frem med varer og halvfabrikata. Det var ministeren inde på.

Men hvad endnu værre er: Alt for få steder har man sørget for at sikre sig gennem et beredskab, og specielt når det gælder vores forsyningssektor, er det et overordentlig svagt led i det danske samfund, for sagen er den, at hvis strømmen forsvinder, er der mange andre ting, der også automatisk forsvinder. Vores forsyningssektor er et overordentlig vigtigt led i denne her kæde, og i august 1998 kunne man afrapportere, at kun 50 pct. af forsyningssektoren har planlagt et egentligt beredskab den pågældende nat.

Når det gælder sådan noget som vandforsyningen, så fortæller man os, at bare der er mandskab til stede, så skal man nok sørge for, at der er vand i vandhanerne. Men det mandskab skal altså være der, og nytårsnat er ikke det nemmeste tidspunkt at få teknikere af forskellig karakter til at være på vagt.

Derfor er det vores opfattelse, at det vigtigste tema, vi har foran os nu, er at sikre, at der er et beredskab, sådan at når tingene svigter, og det skal der såmænd nok være nogle ting der gør, så er der i det mindste nogle teknikere til stede, som kan løfte den opgave at få det til at virke igen.

Det viste sig også ved den konference, der var om forsyningssektoren, at de jo alle sammen lænede sig opad, at Tele Danmark virker. Alle deres kommunikationslinjer, alting forudsætter, at Tele Danmark virker. Og dér kan vi jo så håbe på, at de 250 mio. kr., som Tele Danmark bruger på projektet, betyder, at Tele Danmark er i stand til at kommunikere og formidle alle de tekniske data osv., der er brug for. Men hvad nu, hvis Tele Danmark ikke virker?

Det er nogle af de sager, som vi skal bruge kræfterne på nu. Det er turde stille spørgsmålet: Hvad nu, hvis der er nogle ting, der ikke virker?

Vi har ca. 400 dage tilbage. Mange firmaer og virksomheder er på nuværende tidspunkt i den situation, at selv om de konstaterer fejl og

mangler, så er mulighederne for at få fat i teknikerressourcer ikke længere til stede. Så for os gælder det om, at vi til gengæld sørger for, at der er et velfungerende beredskab.

Ole Hækkerup (S):

Først og fremmest vil jeg gerne sige tak til forespørgerne, for at vi har fået rejst denne her debat.

År 2000-problemet opstår, fordi årstallet i de elektroniske systemer kun registreres med de sidste to tal i årstallet. Det vil sige, at 1998 registreres alene som 98, og med overgangen til år 2000 vil der derfor blive en overgang fra 99 til år 00. I hvilken udstrækning systemerne vil være i stand til at håndtere den overgang, uden at opfatte tallet 00 som en fejlkode, er år 2000-problemet. Derfor er der også en vis fare for, at nogle systemer vil stoppe, simpelt hen fordi 00 opfattes som tegn på fejl.

Man kan allerede i dag forsøge at afhjælpe problemet ved at sætte datoen frem og danne sig en idé om problemets karakter og omfang. Og man kan henvende sig til leverandørerne for derigennem at få et overblik over, hvilke komponenter der kan give anledning til problemer i det materiel, leverandørerne har leveret til en.

Derfor er det naturligvis, netop når problemets karakter er så omfattende, af den største vigtighed, at Danmark kommer fornuftigt igennem årstallsskiftet for computere fra år 1999 til år 2000 netop for at undgå, at de elektroniske systemer holder op med at fungere.

Ligeledes er det, som det også tidligere er blevet nævnt, naturligvis meget afgørende, at den offentlige sektor er klar til at møde årsskiftet, særlig fordi mange vigtige dele af samfundslivet er organiseret i offentligt eller halv-offentligt regi.

Her skal jeg blot nævne, og det er også tidligere blevet fremhævet, forsyningssektoren med el, gas og vand, men man kunne også nævne andre centrale myndigheder: Politi, brandvæsen, ambulancejenesterne og sygehusene. Det er naturligvis helt afgørende, at de også fungerer. Ellers vil vi i hvert fald ikke kunne give folk den tryghed, som er mindst lige så afgørende for samfundets stabilitet.

Derfor kan alvoren i den udfordring, vi står overfor, heller ikke overdrives. Vi må forsøge at tænke alle dele af samfundslivet igennem og for hvert enkelt område danne os et overblik over problemets karakter og omfang. Det er for det første afgørende, hvis vi skal gøre noget effek-

tivt for at løse problemet, men det er også afgørende for netop at sikre, at der ikke opstår utryghed eller usikkerhed.

Derfor vil jeg også godt sige tak til ministeren for redegørelsen og for understregningen af problemets alvorlige karakter, men også for understregningen af, at vi ikke vil opleve et ragnarok. Jeg tror, at den meget jordnære måde, vi har valgt at håndtere problemet på i Danmark, vil give det bedste resultat. Jeg vil derfor også gerne kvittere for det klare tilsagn om, at der på en række områder ikke må eksistere usikkerhed om, hvorvidt systemerne er på plads inden skiftet til år 2000.

At der ikke tages let på problemet, fremgår også, hvis man læser betænkningen over forslaget til finanslov for 1999. Her er alle ministerierne blevet bedt om at gøre rede for planerne for løsning af år 2000-problemet. Generelt er besvarelsenerne overordentlig systematiske, og tilgangen til problemet er helt logisk. Man daner sig et overblik over alt, hvad der kan blive berørt, herefter gennemgås, hvad der vil blive berørt, og man går i gang med at sikre sig mod, at man på nogen måde bliver berørt. En tilsvarende systematik ved håndtering af problemet eksisterer naturligvis også uden for ministeriernes verden.

Men vi har nogle store udfordringer med at sikre os, at kommunerne og de mindre virksomheder gør en tilstrækkelig indsats, og det er her, det næste store træk må ligge; holde overblikket over udviklingen generelt og på delområder og sørge for, at der iværksættes de fornødne initiativer på de mange områder, hvor kendskabet til problemet måske ikke er stort nok, men hvor der indtil videre ikke er gjort nok for at løse problemet. Særlig for kommunerne er det vigtigt, at der arbejdes målrettet, og at der informeres grundigt.

Lad mig afslutningsvis kort samle op, hvad vi mener er afgørende i den kommende tid: Gøre så meget som muligt for at løse problemet, holde et samlet overblik over indsatsen og dermed overblik over, hvor der er mere, der kan gøres, informere om den indsats, der gøres, så meget som det er muligt samt endelig at have forberedt sig på situationen, hvis der alligevel mod forventning skulle gå noget galt. På den måde tror jeg, at vi kan hjælpe til at få Danmark helskindet igennem årsskiftet og undgå at skabe grobund for en paniklignende usikkerhed eller utryghed.

Kristian Jensen (V):

Tak for redegørelsen.

Det er jo lidt et flyvsk emne, vi diskuterer her. Hvis man følger med i medierne, så kan man spørge sig, om det er dommedag, der kommer, eller om det blot er en stor salgskampagne fra edb-virksomhedernes side, om vi allesammen skal ud og hamstre vand, dåsemad og brænde, eller om vi blot skal fortsætte vores traditionelle juleaftensgøremål. Om vi skal sove uroligt i frygt for Ruslands atomraketter, eller om vi stille og roligt skal sætte os op i et fly nytårsaften, hvis der er nogle, der tror på, at det skulle være sjovt.

Debatten har i hvert fald været meget intens blandt fagfolk og meget svingende i sine konklusioner. Men som tiden skrider frem, og en meget uopsættelig deadline nærmer sig, så er det på tide, at diskussionen i mere end én forstand kommer ned på jorden.

År 2000-problemet sidder jo i de små chips, der ikke blot som titlen på forespørgselsdebatten siger, sidder i computeren, men sidder alle steder. De sidder rundt omkring i dørsystemer, i ventilationsanlæg og alle mulige andre steder i vores hverdag. Det er de små chips, som vi ikke kunne forudse ville overleve helt til årtusindskiftet. Og hvis man tror på, at det her kun er noget opreklameret noget, så spørg Barsebæk, der har fundet 722 mindre problemer. Spørg de små erhvervsdrivende, der ikke kan fakturere korrekt efter den 31. december 1999, eller spørg de privatpersoner, der har testet deres computere og fundet rod i kalenderen.

Men år 2000-problemet er ikke et uoverskueligt problem, og det er ikke et problem, som man skal negligere. Det er ganske enkelt et problem, som hver enkelt skal forholde sig til, fordi det netop er hver enkelt dansker og hver enkelt virksomhed, der vil stå tilbage med smerten, når eller hvis der opstår problemer.

Fra politisk side har vi en opgave at løse, der hedder, at så mange som muligt så smertefrit som muligt oplever årtusindskiftet så uproblematisk som muligt, og derfor har vi brug for en trestrengt strategi: Vi skal sikre, at der bliver oplyst nok og målrettet omkring problemet. Vi skal garantere, at de offentlige ydelser, som borgerne forventer, fungerer upåklageligt, og vi skal stille et beredskab op, når vi finder ud af, at det ikke fungerer.

Til det første punkt vil jeg gerne rose Forskningsministeriets og Dansk Dataforenings fælles arbejde gennem År 2000 Sekretariatet og

År 2000 Forum, der gør et stort stykke arbejde for at udbrede kendskabet til problemstillingen. Alligevel tyder noget på, at oplysningerne ikke trænger ind, da vi særlig kan se, at virksomheder, som erkender problemet, ikke gør noget ved det eller ikke gør noget for at forebygge det.

Vi ser jævnligt aviser, tidsskrifter og andre medier bringe historier om, at nu er det gået op for først den ene branche og så den anden, at selv om de ikke er specielt afhængige af computere, så er de meget afhængige af de små chips.

Det, som er sagen, er jo, at vi nu også skal have fat i den meget berømte Maren i Kæret, der skal have undersøgt, om hendes oliefyrr virker nytårs morgen. Vi skal have landmanden til at undersøge, om hans ventilationsanlæg virker, eller om det tror, at det er sommer, og derfor slår vinduerne op på vid gab.

Vi har set Bill Clinton gøre det, vi har set Tony Blair gøre det, men vi har endnu ikke set Poul Nyrup tage problemet op i en af de store taler og gøre problemet til absolut hovedproblem i de sidste godt 400 dage. Det synes vi er for dårligt og for ringe. Budskabet skal trænge igennem på lederniveau, og det er kun statsministeren, der kan bringe problemet derop.

På det andet punkt i min tredelte strategi har År 2000 Forum arrangeret nogle gode konferencer. Konferencerne var godt tilrettelagt og velgennemførte, men det samme kan man ikke sige om beredskabet for de områder, konferencen omhandlede. Det er en rystende oplevelse at se, at så mange forsyningsvirksomheder endnu i sommer ikke havde et overblik over problemerne eller ikke var begyndt at gennemgå deres systemer. Hele arbejdet med virksomhedernes sikring kan være nyttesløst, hvis ikke elværkerne kan levere den strøm, som vores samfund i dag er så afhængigt af. Ligesom det også kun var en lille del af vandværkerne, der var repræsenterede og kunne sige god for deres forberedelser. Det er et område, hvor indsatsen må og skal opprioriteres.

Der tegner sig det billede for de enkelte ministerier, at der er stor aktivitet og megen opmærksomhed, men jeg har lagt mærke til, at nogle ministerier lader sig nøje med leverandørklæringer om, at udstyret er år 2000-parat, mens andre går ind og undersøger det selv. Jeg kunne godt tænke mig at få afklaret, om der er en samlet holdning og en enslydende stillingtagen til leverandørklæringer.

I samme omgang kunne det være rart at få en tilbagemelding på ministeriernes evne til at overholde deres egne deadlines. I svarene er en masse projekter sat til at være afsluttet her i efteråret, men med almindeligt kendskab til organisationers og især ministeriers evne til at overholde deadlines i almindelighed, så vil det være rart at få fulgt op på, om tidsplanerne holder.

Der kan være mange udformninger af et beredskab ved det her, men når man ser på problemets alvor, så kan man næsten ikke tænke i for store baner. Skulle vi ikke benytte lejligheden til at gennemføre historiens største beredskabsøvelse og have Beredskabsstyrelsen og hjemmeværnet klar til at rykke ud med nødgeneratorer og gasvarmere, hvor der opstår problemer? Skulle vi ikke gøre klar til at holde en ekstra fridag omkring nytår enten før eller efter, så virksomheder, offentlige institutioner og finanssektoren får tid til en smertefri overgang?

Vi har brug for at sætte problemet på toppen af den politiske dagsorden og informere alle bedst mulig om deres ansvar og deres muligheder. Vi skal sikre, at de ydelser, borgerne har en forventning om, også fungerer, og vi skal lave et sikkerhedsnet, der er finmasket nok til at fange de smuttere, der vil komme.

Hvis regeringen ønsker yderligere tiltag, så har de Venstres fulde støtte, men hvis regeringen tilsidesætter problemet, vil den også få vores fulde kritik.

Henriette Kjær (KF):

Når vi i dag drøfter, hvordan situationen er i forhold til år 2000-problemet, først og fremmest i den offentlige sektor, må man sige, at det er på høje tid. Ganske vist arbejdes der rundt om i kommuner, amter og forhåbentlig også i ministerierne for at afklare og løse de problemer, der måtte være, men med kun godt et år til deadline er det bekymrende at se, hvor sent man er kommet i gang.

For nogle måneder siden aflagde Forskningsministeriets arbejdsgruppe om år 2000-problemet i sundhedssektoren en rapport. Den var på mange måder symptomatisk for det offentliges håndtering af år 2000-problemet. Man sagde: Vi kan se problemerne, vi er i gang med at identificere dem, der er mange, men vi skal nok nå det.

Men det er så spørgsmålet, om man nu også kan det, for mens man i andre lande har været langt mere konsekvente og tidligt ude i denne

sammenhæng, har vi i Danmark i 1996 og 1997 været alt for lidt oppe på mærkerne, og det skyldes ikke mindst, at man har taget alt for let på problemerne fra skiftende forskningsministeres side.

Allerede i daværende forskningsminister Frank Jensens tid bad vi indtrængende om, om man ikke nok ville gå i gang med en koordineret indsats, og jeg pegede dengang specielt på de mange alvorlige problemer i forbindelse med sundheds-, hospitals- og plejesektoren. Svaret var dengang, at det var skam et lokalt problem, noget, som amterne selv måtte tackle, og at der i øvrigt ikke var væsentlige problemer i sundhedssektoren.

For di man nu er kommet så sent i gang, kan vi se, at man har måttet skære sine forventninger ned til at sige: Vi regner med at løse alle problemerne omkring livsopretholdende udstyr, og problemerne vil derfor sandsynligvis koncentrere sig om de administrative systemer.

Men det er jo slet ikke godt nok. Vi har kun fået en ganske beskedent information om, hvordan det står til i andre dele af den offentlige forvaltning. Det virker unægtelig, som om man fra ministeriet har haft mere travlt med at tale problemerne væk end med at undersøge dem og gøre noget ved dem.

Mens jeg allerede i 1996 måtte spørge ministeren, hvordan i alverden det kunne være, at vi i Danmark i modsætning til andre lande endnu ikke havde nedsat en offentlig koordinationsgruppe, der kunne styre, udveksle og samle information om problemet for offentlige og private virksomheder, har vi først langt senere fået igangsat et konkret forum, der tager sig af den opgave.

For nylig har vi også kunnet se, at forskningsministeren har styrket sin medarbejderstab for, som han udtrykker det fra ministeriet, at forsøge at styrke centraladministrationens engagement i år 2000-spørgsmålet, og det må man så sige er på høje tid, hvis vi skal have nogen som helst chance for at kende og løse problemerne inden for den meget begrænsede tid, der er tilbage.

I den private sektor findes problemerne naturligvis også, og her har man altså indtil for ikke så længe siden stået uden nogen hjælp fra det offentlige. I stedet for har forsvarsmekanismerne også her præget billedet.

Revisorer bliver gjort opmærksom på, at de skal tage regnskabsmæssige forbehold, hvis de vurderer, at en virksomhed ikke har tilstrække-

lig sikkerhed for at kunne drives på den anden side af årtusindskiftet, fordi computere og chips i produktionen er usikkerhedsmomenter.

Forsikringsbranchen gør det klart, at man dels nødig vil forsikre virksomheder imod konsekvenserne, og dels at år 2000-nedbrud ikke falder ind under definitionen på undtagelser som krig, naturkatastrofer og lignende.

Advokaterne er optaget af at definere konsekvenserne for kontrakter, der ikke kan opfyldes som følge af problemet, både set fra sælgers, altså virksomhedens side, og set fra købers side, den part, som muligvis kommer i klemme, fordi en vare ikke kan leveres som aftalt.

Det er jo godt at have de ansvarsforsikrings- og forretningsmæssige regler på plads, hvis det går galt, men det ville være bedre, hvis man havde haft bedre assistance til at løse problemet. Private kan også i høj grad komme i klemme i systemet, f.eks. i forhold til det offentlige.

Kontrol af hospitalsudstyr, alarmsystemer til syge, ældre og handicappede og andre livstruende funktioner er ikke de eneste bekymringer. Netop defekter i den offentlige administration kan skabe store forsinkelser i det offentlige system. Nu ville borgerne næppe protestere, hvis skatteafregningen måtte udskydes en måned på grund af nedbrud i computeren, men hvad sker der med ventelister, der opstår eller vokser drastisk, fordi man må stoppe en opgaveudførelse i nogle uger, og hvordan vil det offentlige tackle de problemer, som private borgere sættes i, hvis man i en periode efter nytår næste år ikke kan køre visse datakørsler, udsende formularer, lave beregninger osv. for borgerne? Hvis er ansvaret for de tab og forsinkelser, det kan medføre?

For hvert skridt, vi kommer nærmere det sidste, afgørende sekund i dette århundrede, bliver muligheden for korrektion og reparation mindre, for flere står nemlig i kø for at få ændret udstyr, og derfor må de, der kommer sidst, se i øjnene, at de kommer bagest i rækken.

Vi ved en lille smule om, hvordan man tackler problemerne på sundhedsområdet, når det gælder direkte livsopretholdende udstyr, men hvad så med alle de andre systemer? Hvordan står det til her? Og hvad med kommunerne, f.eks. alarmsystemer, der forbinder ældre og plejekrævende medborgere med hjemmeplejen? Jeg ved, at man i nogle storbyer har en løsning, men hvad med de mindre kommuner? Og hvordan står det til i staten og dens administration?

Det er jo helt åbenlyst, at det allerstørste problem netop er, at tiden og kapaciteten er blevet en knap ressource, og de to størrelser gør, at jeg er bange for, at vi ved år 2000-skiftet står med en række uløste problemer. Det er klart, at vi skal have sat mere fokus på problemerne, og noget tidligere skulle vi selvfølgelig også have sat denne fokus, så de samme folk kunne have udrettet mere.

Overordnet set er det ikke helt gået op for mig, hvad Forskningsministeriet egentlig laver, ud over at man langt om længe fik uldiceret håndteringen til Dansk Dataforening. De gør det så godt nok, det skete bare for sent. Men hvilken rolle spiller man i selve ministeriet?

Jeg synes ikke, man kan kalde dem, der har rejst denne forespørgsel, og os, der forholder os lidt kritiske, bagkloge, som ministeren gjorde i sin besvarelse. Vi stiller jo en række spørgsmål, fordi vi har behov for faktuel viden. Jeg synes ikke, vi får det. Da vi sidst havde forespørgslen, blev konklusionen, at der skulle sendes en rapport over, jeg tror, det var hvert halve år, og jeg har ikke set andet end én statusrapport.

Forespørgslen her er også rejst af et oppositionsparti, ikke af regeringen selv, og jeg synes, det havde været klædeligt, hvis regeringen selv havde sat dette problem på dagsordenen.

Christine Antorini (SF):

I modsætning til fru Henriette Kjær er vi i SF faktisk en anelse forbavset over, at Fremskridtspartiet finder det nødvendigt med en forespørgselsdebat om år 2000-problemet, og det er bestemt ikke, fordi vi ikke mener, at emnet er vigtigt. Vi synes, det er et utrolig vigtigt emne, men vi har lidt svært ved at se, hvorfor vi skal have en forespørgselsdebat her i salen, når Folketinget rent faktisk får redegørelser fra regeringen med status på løsningen af år 2000-problemet.

Man kan selvfølgelig sagtens vælge, som fru Henriette Kjær gør det, at stille en række kritiske spørgsmål. Det kan jeg også godt gøre i forhold til, hvad det kommer til at betyde for min hverdag, og hvad det kommer til at betyde for samfundet, for det er utrolig svært at vurdere, hvor man finder de chips, der er syge, og hvor der er nogle, der fungerer.

Derfor må opgaven for os som folketingspolitikere også være ikke bare at stille alle mulige kritiske spørgsmål om, hvorfor der ikke sker noget dér og dér og dér, men at vurdere, om den overordnede indsats er god nok, om man

systematisk er gået ind i forhold til de vigtige områder, og frem for alt om der er blevet lavet handlingsplaner.

Her har vi som sagt sidst fået en skriftlig redegørelse fra regeringen den 9. september 1998 om de forskellige initiativer, der er taget, og i sidste uge deltog forkvinden for År 2000 Forum i Forskningsudvalgets møde og gav en meget grundig gennemgang af de initiativer, der er blevet taget, og hvilken status der var på en række centrale områder. Her kunne jeg så i øvrigt notere, at i hvert fald Fremskridtspartiets medlem af udvalget ikke var til stede, men lad det så være i denne sammenhæng.

Vi synes i SF, at det er vigtigt at tage hånd om år 2000-problemet på en afbalanceret måde. På den ene side er det et alvorligt problem, der skal arbejdes grundigt med både inden for den offentlige og den private sektor, og for dem, der endnu ikke er kommet i gang med at tjekke alle deres digitale systemer igennem, er det vitterlig også sidste chance for at komme i gang.

Omvendt synes vi heller ikke, det er meningsfuldt at blæse år 2000-problemet op i medierne som en kæmpe stor faretruende katastrofe. Det er med til at skabe en panikstemning, uden at det overhovedet er nødvendigt. Det handler om at finde en balance, og heldigvis er situationen også sådan, at langt de fleste chips jo ikke kommer til at give år 2000-problemer.

Derfor består opgaven i at lave en systematisk gennemgang af alle sektorer, som det er også er blevet gjort under År 2000 Forums ledelse. Det betyder en analyse og en handlingsplan for de store samfundskritiske systemer i sundheds-, trafik- og forsyningssektoren og ikke mindst at involvere den kommunale og amtskommunale sektor, hvor jeg er enig med hr. Kim Behnke i, at det halter.

Det er selvfølgelig også utrolig betænkeligt, at de ikke sætter ressourcer af, for det kommer til at koste penge, både hvis de skal gå ind og lave afdækning og også de steder, hvor de skal løse nogle af disse problemer. Her er der helt oplagt et indsatsområde i forhold til amter og kommuner.

Det andet indsatsområde er en effektiv informationsvirksomhed i forhold til private virksomheder, hvor det viser sig, at de store virksomheder er godt med, men hvor det halter gevaldigt i forhold til små virksomheder. Her er en række endnu ikke begyndt at tjekke deres produkter og systemer igennem, og her mener jeg, at deres organisationer har den helt store

opgave med at rådgive deres medlemsvirksomheder med hensyn til at tage fat på år 2000-problemet.

Vi har tillid til det arbejde, der bliver udført i forskellige regier, og vi har også noteret os, at der er igangsat en uafhængig analyse af status inden for den offentlige sektor.

Jeg har dog et spørgsmål til ministeren, nemlig om de utrolig få virksomheder, som har tilmeldt sig år 2000 parat-mærkningsordningen. Jeg vil gerne spørge ministeren om, hvilke særlige initiativer der bliver taget for at sikre information og vejledning til forbrugerne, som ikke har en chance for at vide, om de har købt katten i sækken, hvis deres produkter indeholder nogle af de såkaldte forkerte chips, og hvad der gøres for at få flere virksomheder til at tilslutte sig mærkningsordningen.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Vi prøver i Fremskridtspartiet efter bedste evne at deltage i alt, hvad vi kan deltage i, men vi har et numerisk problem. Vi er kun fire, og det gør, at vi desværre ikke kan deltage i alt, hvad vi gerne vil deltage i.

Men det, der bringer mig herop, er SF's tilsyneladende irritation over, at vi har den her debat. Lige præcis diskussionen om de manglende afsatte midler i løbet af 1999, som SF jo er enig i er et problem, burde få Folketinget til at reagere. Vi har debatter om alle mulige andre ting, og når der skal bygges en motorvej her, og når der skal laves et anneks til et kunstmuseum dér, så udløser det en debat i Folketinget.

Her har vi et problem på et område, hvor et analysefirma har sagt, at Danmark står foran en investering i størrelsesordenen 21 mia. kr. Det synes jeg ikke er en sag, der er for lille at bringe på Folketingets dagsorden.

Klaus Kjær (DF):

Jeg vil gerne have lov at takke forespørgerne for, at denne debat er rejst. Det er faktisk på tide, at den bliver rejst; den har jo været udskudt nogle gange.

Jeg vil også godt have lov at takke ministeren for redegørelsen. Så kan man spørge, om jeg var tilfreds med den. Jeg mener i hvert fald ikke, at redegørelsen var fuldt tilstrækkelig med hensyn til, hvad der skal ske fra nu af, og frem til problemerne opstår, men det skal jeg vende tilbage til.

Det haster faktisk med at få styr på det her problem. Det er sådan, at man ikke bare kan vente til sidste sekund med det her, som det også blev redegjort for af en af ordførerne, nu husker jeg ikke lige hvem, men det er sådan, at konsulenter rundt om i verden er fuldt beskæftiget med at løse dette problem. Det er et spørgsmål om, selv om man tidsmæssigt måske nok kan løse problemet, at det ikke er til at få fat i konsulenter. De er fuldt beskæftiget og vil være fuldt beskæftiget frem til årtusindskiftet.

Det gælder om at komme i gang nu med disse problemer. Dybest set er det et spørgsmål om en ansvarsfordeling i sidste ende, og her er det klart, at forskningsministeren selvfølgelig har det overordnede ansvar, hvis noget går galt i den offentlige sektor og formentlig også i de halvoffentlige institutioner.

Derfor er det heller ikke nok kun lejlighedsvis, kvartalsvis, månedsvis eller halvårsvis at bede om statusrapporter fra virksomhederne. Tiden er så knap nu, at ministeren må slå i bordet og bede om konkrete tiltag fra de enkelte statslige institutioner.

Vi skal simpelt hen konkret have at vide, hvordan man agter at løse det her problem. Det er ikke nok at få at vide, hvor vi står i øjeblikket. Hvilke handlingsplaner har man? Om nødvendigt må ministeren gribe ind og pålægge de enkelte offentlige institutioner en egentlig handlingsplan til at få løst problemerne.

Vi kan tage et eksempel fra elsektoren. Det er nævnt i elværkernes eget blad fra november måned 1998, at kun halvdelen af elselskaberne kan fremlægge en teknisk handlingsplan på nuværende tidspunkt, mens 9 ud af 10 selskaber forventer at blive år 2000-parate i år 1999. Det er sandelig et pauvert resultat, når man tænker på, at denne debat har været rejst af forskningsministerens forgænger i hvervet for over et år siden. Som sagt er det nu på tide, at der kommer handling bag disse år 2000-problemer og ikke blot en lejlighedsvis aflægning af statusrapporter.

På sygehusområdet har man udarbejdet en år 2000 parat-plan som led i et møde, som fandt sted her for nylig om katagorisering af systemer og udstyr i sygehussektoren i forbindelse med år 2000. Det er ikke en liste, der er udtømmende, men jeg synes, den er et meget godt udgangspunkt. Man kan gå hen og prioritere og sige: Hvor er det hovedsagelig, vi skal sætte ind på området? Her er det selvfølgelig de livsnødvendige opgaver, og jeg synes, man skal tage

udgangspunkt i resultatet af den rapport, der er udarbejdet som følge af dette møde, og så kigge på de livsnødvendige opgaver og få sikkerhed for, at problemerne er overstået, og at tingene virker efter den 1. januar år 2000.

I øvrigt har regeringen også en forpligtelse til, synes jeg, at gå ind og være så meget parat, at den kan koordinere med udlandet gennem kommunikation osv., så man også ved, at der ikke opstår forsyningsproblemer i Danmark som følge af nogle år 2000-problemer i udlandet. Det skal vi også have klarlagt, og regeringen bør også være så meget parat, at den ligefrem kan gå ind med rådgivning til private virksomheder om, hvordan de skal løse deres år 2000-problemer.

Ebbe Kalnæs (CD):

CD vil gerne sige tak til hr. Kim Behnke og Fremskridtspartiet, som har taget initiativ til denne debat. Vi synes, det er væsentligt og vigtigt på mange måder at bidrage til at sætte denne sag meget højt på dagsordenen, for vi har et samfund, som er voldsomt afhængigt af, at det her lykkes, ikke alene på de livstruende områder, som selvfølgelig er vigtige, men også fordi det faktisk kan få nogle samfundsøkonomiske virkninger, som er nok så ubehagelige, hvis det ikke lykkes rimelig godt.

Også tak til forskningsministeren for redegørelsen. Men jeg vil også gerne sige til forskningsministeren, at det er vigtigt, at vi på det her område ser reel handling, når det gælder om at sætte ressourcer af, så vi ikke i sidste øjeblik skal prøve at løse de her problemer. Og som nogle har sagt under debatten, er det også vigtigt, at regeringen på meget højt plan, også på statsministerplan, medvirker til at sætte det rigtig højt.

Det er klart, at der er et kapacitetsproblem her, men tendensen til at vente og udskyde vil betyde, at den kapacitet, der rent faktisk er til at udføre opgaven – og den ved vi er i underkanten – vil blive langt vanskeligere at fremskaffe og i øvrigt langt dyrere, jo længere vi venter.

Som sagt: Tak for, at debatten er rejst! Og CD vil til enhver tid bidrage, i det øjeblik der skal skaffes aftaler og ressourcer frem til det her, og det bør gøres ganske snart.

Henrik Svane (RV):

Da partiets ordfører ikke kan være i salen for øjeblikket, skal jeg fremføre følgende:

Det Radikale Venstre hilser forespørgselsdebatten om år 2000-problematikken, som er rejst af Fremskridtspartiet, velkommen. År 2000-problemet vedrører os alle og er samtidig et centralt punkt på regeringens dagsorden.

Som forskningsministeren har været inde på i sin redegørelse, igangsatte regeringen sidste år en syvpunktsplan, som tager hånd om de mest centrale problemstillinger. En konsekvens af vedtagelsen var bl.a., at År 2000 Sekretariatet blev etableret med et oprindeligt budget på 12 mio. kr., som senere er forhøjet til 21 mio. kr.

Men én ting er kroner og øre; noget andet er, hvilke konkrete handlinger der gennemføres for at blive år 2000-sikker. Og som forskningsministeren også var inde på, er der ikke mulighed for at garantere, at alt går glat ved overgangen til det nye århundrede. Det er problemet alt for omfattende og decentralt i sin natur til. På en række områder, f.eks. med hensyn til de private virksomheder, kan regeringen kun informere og opfordre virksomhederne til at gøre noget for at sikre deres systemer.

På regeringens vegne fremlagde ministeren en række eksempler på allerede igangsatte initiativer for at løse problemerne. Og som det også fremgik af beretningen, har der gennem længere tid været en intensiv dialog med de centrale offentlige og private aktører, og der er igangsat en række konkrete initiativer med henblik på at løse de problemer, der måtte være på en lang række livsvigtige områder som f.eks. sygehussektoren, forsyningssektoren og transportsektoren.

I Det Radikale Venstre er vi derfor rimelig fortrøstningsfulde med hensyn til situationen i den offentlige sektor.

Vi er mere bekymrede for situationen i de små og mellemstore virksomheder, som ifølge en undersøgelse fra År 2000 Sekretariatet ikke tager situationen særlig tungt. De fleste små og mellemstore virksomheder er bekendt med denne problemstilling, men en meget stor del af disse virksomheder har ikke tænkt sig at tage særlige initiativer for at imødegå problemstillingen.

Det kan selvfølgelig skyldes, at der ikke er nogen problemer, men det kan også skyldes manglende reel viden om problemernes omfang.

I Det Radikale Venstre mener vi, at virksomhederne og den offentlige sektor skal være fuldt bevidste om problemstillingens karakter, og at

det danske politiske system skal være med til at gøre overgangen så smertefri som muligt.

Derfor må opgaven for forskningsministeren fortsat være at levere sober og gennemslagskraftig information om problemstillingen relateret til aktørerne i såvel den private som den offentlige sektor.

Søren Kolstrup (EL):

Enhedslisten er enig med ministeren i, at der ikke opstår noget ragnarok, og vi er generelt trygge ved ministerens indsats. Og vi bakker forskningsministerens og miljø- og energiministerens henvendelse til forsyningsselskaberne op, men kunne i øvrigt ønske os, at disse selskaber i stedet for at bruge kræfterne på at fusionere på kryds og tværs for at tage forskud på eventuelle el-liberaliseringer brugte kræfterne på at forberede sig på f.eks. år 2000-problemet. Men vi mener, at det er overkommeligt, og vi vurderer, at de kræfter, der vil løse problemet, er sat ind.

Så skal jeg i øvrigt sige, at vi er en smule forbavsede over denne forespørgselsdebat, for vi får jo en redegørelse, og udvalget har behandlet spørgsmålet, og det er vi tilfredse med. Og så er jeg i den helt særlige situation, at jeg virkelig kan bakke forskningsministeren op i denne sag.

Forskningsministeren (Jan Trøjborg):

Jeg vil gerne benytte lejligheden til først og fremmest at sige tak til hr. Søren Kolstrup. Det er jo værd at fejre, når der sker noget nyt her i salen, og det skal jeg endelig erindre mig. Og ved en anden lejlighed vil jeg minde om den dag, den 24. november, da jeg fik ros fra Enhedslisten.

Jeg synes nu også, rosen er ganske fortjent, for der gøres et ganske fremragende arbejde både i År 2000 Forum og i År 2000 Sekretariatet, og det er jeg glad for at mange af ordførerne har bemærket, og det er jo således, at vi har forøget midlerne til År 2000 Sekretariatet.

Man kan altid diskutere, om det er en tilstrækkelig forøgelse; det er jeg helt med på, for generelt kan man jo sige, at der aldrig er penge nok. Men der er altså sket en kraftig opprioritering af deres arbejde.

Dertil kommer nok det væsentlige, at informationen om, hvad den offentlige sektor gør, jo ikke er så dramatisk tilrettelagt i Danmark som en række andre steder. I den offentlige sektor anvender vi – som et slag på tasken – ca. 5 mia. kr. til IT-investeringer om året. Og det er klart,

at disse kontinuerlige investeringer gør systemerne mere udsatte og dermed i stand til også at klare årtusindskifteproblemet.

For det er klart, at nogle ganske få års investeringer medfører, at vi har investeret ganske spektakulære beløb. Og hvis vi så gjorde det sådan, som man gør i andre lande, og sagde, at nu er regeringens investering i år 2000-paratheden så og så mange milliarder, hvis man tager det samlede beløb, vi har investeret i IT-sektoren, ville det jo se imponerende ud, men det er jo ikke det, der er vores opgave. Vores opgave er naturligvis at sørge for, at vi klarer årtusindskiftet på en ordentlig måde.

Og som hr. Kim Behnke var inde på, er der jo ikke nogen ros for succes her; der er kun kritik, hvis noget går galt. Men jeg mener faktisk ikke, at regeringen fører nogen tilbagetrukket rolle, og jeg mener heller ikke, at vi skal føre en tilbagetrukket rolle af den grund, at vi ikke får ros for at gøre et godt stykke arbejde med år 2000-problematikken.

Faktisk er det sådan, at dér, hvor vi har erfaring, at der kan være tale om svage led, har vi gjort en særlig indsats. Og flere af ordførerne har nævnt, at der gøres en særlig indsats for så vidt angår hele forsyningssektorumrådet, at der gøres en særlig indsats på hele sundhedsområdet, og at der gøres en særlig indsats på hele trafikområdet, men at vi i meget høj grad skal følge indsatsen op med at informere om, at det er ledelsens ansvar at få de enkelte institutioners systemer til at fungere.

Men i dag er det jo også en sygehusledelses ansvar, at elektronikken til nødstrømsforsyningssystemet fungerer, og sådan er det også ved årsskiftet til år 2000, sådan er det også på det tidspunkt. Og det er vigtigt at holde sig for øje, for det er jo fuldstændig umuligt at tro – og det ville være forkert at bilde sig det ind – at forskningsministeren eller centraladministrationen ville kunne tjekke alle systemerne i vandforsyningen i X-købing. Det er simpelt hen umuligt, det er uldsiggørligt.

Derfor er det nødvendigt, at vi har en filosofi på området, der bygger på det, jeg kalder den omvendte ligning, altså at kontrol er godt nok, men tillid er bedre i den sammenhæng. For tillid til, at vort meget decentralt organiserede samfund fungerer og tager opgaverne alvorligt, er naturligvis det bedste udgangspunkt. Og derfor er der en meget stærk kampagne og en meget stærk synliggørelse af ledelsernes ansvar

i de institutioner, som leverer meget vigtige ydelser til samfundet.

Men hvad nu, hvis det ikke virker, som hr. Kim Behnke fornuftigvis spørger. Ja, det er klart, at hvis der er noget, der svigter – og man kan bestemt ikke udelukke, at der er ting, der svigter i forbindelse med år 2000-skiftet – så er det utrolig vigtigt, at vi har et beredskab, der også i den situation fungerer. Og derfor er der en særlig kontakt fra mit ministeriums side til Indenrigsministeriet og til Beredskabsstyrelsen, der skal forsøge at informere om, hvordan man i givet fald, som Beredskabsstyrelsen nu er tilrettelagt, decentralt skal klare opgaven, og selvfølgelig også, hvorledes man skal klare opgaven på centralt plan. Så der er en særlig opmærksomhed også på dette område.

Dernæst spørger hr. Kim Behnke om virksomhedernes beredskab, især Tele Danmarks. Og det er rigtigt, der er mange, der er nødt til at hælde deres hoved til Tele Danmarks år 2000-beredthed, og det er rigtigt, at Tele Danmark investerer et meget stort beløb i at være år 2000-beredt. Men vi er jo også nødt til at sige, at det er virksomhedens ansvar.

Det, vi kan gøre, er, at vi klart gennem Telestyrelsen kan forsøge at få et overblik over virksomhedens år 2000-beredthed, men det er jo ikke menneskeligt muligt hverken for ministeriet eller for Telestyrelsen at kontrollere alle systemer. Det må Tele Danmark gøre; det er dens ansvar. Men en klar opmærksomhed og et pust i nakken, eller hvad man nu vil, over for de virksomheder, som har et stort samfundsmæssigt ansvar, vil det ikke skorte på.

Hr. Ole Hækkerup nævnte, at vi har en meget jordnær måde at håndtere opgaven på. Og fru Henriette Kjær var inde på samme tema, men måske med omvendt dagsorden, nemlig det forhold, at i UK og USA har man en meget spektakulær måde at angribe problemstillingen på, for dér kører man ligefrem kampagner, hvor man viser, at samfundet går i sort, fordi forsyningsvirksomhederne ikke fungerer, osv., og dér har vi en mere jordnær måde at håndtere problemerne på.

Ja, og det skyldes basalt set, at vi har tillid til, at ledelsen i de vigtige private forsyningsvirksomheder er voksne nok til at tage opgaven op og løse den så godt, som det overhovedet er menneskeligt muligt. Og vi tror ikke så meget på, at sådanne kampagne, hvor man truer med de alvorlige konsekvenser, er måden at holde virksomhederne til ilden på.

Men vi vil bruge al vor kraft på at holde virksomhederne til ilden og holde de offentlige institutioner til ilden. Og også de halvoftentlige forsyningsvirksomheder skal hele tiden gøres opmærksomme på deres store ansvar for området.

Hr. Kristian Jensen var inde på det samme, og jeg siger tak for rosen til År 2000 Sekretariatet og År 2000 Forum. Og jeg synes også, de konferencer, der har været afholdt, har været rigtig gode konferencer, og jeg synes, de har været gode på den måde, at vi ikke blot havde nogle konferencer, hvor vi mødtes, men at det tværtimod var konferencer, hvor der kom noget nyt frem. Og der kom det frem, at der er behov for en særlig indsats og en særlig opmærksomhed, og vi er, som jeg sagde før, specielt opmærksomme.

Også til hr. Ebbe Kalnæs vil jeg gerne sige, at vi er specielt opmærksomme på forsyningssektoren. Og dér er det jo således, at energiministeren og jeg har skrevet til ledelsen i de forskellige forsyningsvirksomheder og bedt om en status, som tilgår Energistyrelsen den 30. november, og hvor man helt konkret redegør for, hvor parat man er til år 2000, og hvilken handlingsplan man i givet fald vil levere.

Jeg mener, at det er det, vi kan gøre. Det, en ansvarlig myndighed kan gøre, er at gøre disse ledelser opmærksomme på, at de har et særligt ansvar for at gennemgå de meget vigtige forsyningsvirksomheders år 2000-parathed.

Jeg tror såmænd også, at skattemyndighederne systemer nok skal være tjekkede og fungerende. Jeg tror ikke, man behøver at være så fantastisk bekymret, men ikke desto mindre er det meget vigtigt, at vi fra Forskningsministeriets side følger op. Også skattemyndighederne må sørge for, at deres systemer fungerer og er tjekket i alle detaljer, så de er sikre på, at de kan løse den opgave, som samfundsmæssigt er meget nødvendig, og vi følger altså op fra Forskningsministeriets side og sørger for, at alle statsadministrationer er år 2000-parate. Vi tager en særlig gennemgang i forbindelse med de indberetninger, vi får.

Til hr. Klaus Kjær fra Dansk Folkeparti vil jeg gerne sige, at hvis man prøver at læse finansloven, kan man se, at der er en særlig redegørelse for år 2000-problemstillingen, og i hvilket omfang opgaven er løst.

Jeg skal meget gerne vende tilbage med yderligere detaljerede svar for så vidt angår spørgsmålet om leverandørerklæringer; det var

hr. Kristian Jensen, der spurgte om det. Nogle myndigheder lader sig nøje med leverandørerklæringer, andre kræver en mere udbygget dokumentation. Jeg vil meget gerne vende tilbage til det spørgsmål, men det kræver, at jeg i ministeriet får mulighed for at undersøge mulighederne for at give de helt præcise svar. Imidlertid tager vi en særlig runde med alle ministerier.

Fru Henriette Kjær spurgte om sundhedssektoren, om det kun er de administrative systemer, der er på plads. Her vil jeg sige, at vi om ganske kort tid inviterer til et pressemøde. Et pressemøde er normalt ikke særlig interessant, men dette pressemøde bliver interessant på den måde, at her vil HS og Amternes Sygehusvæsen fremlægge meget detaljerede redegørelser for, hvorledes de arbejder med problemstillingen. Jeg kan kun anbefale fru Henriette Kjær at møde op og få en redegørelse for, hvordan f.eks. HS har gennemgået tusindvis af komponenter, der gør det muligt at fortælle meget præcist, hvordan og i hvilket omfang man er år 2000-parate. Det er utrolig vigtigt, at informationer kommer frem til befolkningen, til offentligheden og til pressen og naturligvis også til Folketingets medlemmer.

Kim Behnke (FP):

Lad mig indledningsvis sige, at jeg er glad for, at både ministeren og alle ordførerne har taget debatten så alvorligt.

Hvis vi skal kigge lidt på nogle af de synspunkter, der er kommet frem, var Venstres hr. Kristian Jensen inde på, at der er nogle, der er kommet meget sent i gang. Et af de områder, der bekymrer mig, er, at først her i november 1998 har man fra Landbrugsraadets side fundet anledning til at sende en pjece ud til landmændene med besked om, at de i øvrigt nok skal være opmærksomme på, at både deres fodringssystemer og deres malkeanlæg og alt muligt andet kan have edb-komponenter, som ikke er år 2000-sikre. Det er et eksempel på en branche, som ikke har taget sin rolle alvorligt, for det er for sent, at man først her i november 1998 tager en sådan sag op.

Fru Henriette Kjær var inde på sundhedssektoren, og selv om vi i hvert fald på det punkt fik en meget flot erklæring fra ministeren i dag, er jeg tilbøjelig til at være bekymret. I juli i år kom det frem, at Rigshospitalet, som havde ofret millioner af kroner på et nyt edb-projekt, der hedder GSÅben, simpelt hen havde måttet

droppe det og i stedet lave en aftale med Kommunedata om at få leveret et gammelt system.

De mennesker, der sad på Rigshospitalet og havde ansvaret og udløste denne edb-skandale, som jeg vil kalde det, er altså de samme mennesker, der stadig sidder på Rigshospitalet og er klar til at overleve år 2000, og jeg kan da godt være en lille smule bekymret, når de i den grad har fejlvurderet deres store edb-projekt. Hvordan er det så med at vurdere år 2000-sagen?

Fru Christine Antorini var en lille smule forbeholden over for, at vi overhovedet er her i dag. Jeg synes, der er en ting, som er værd at få sagt her, og det er, at det, der indtil videre er foregået, er en kortlægning og afrapportering af, der er problemer osv. Men det har vist sig, at uanset hvilken branche man kigger på – selv da Folketinget gik i gang med at kigge på sine edb-systemer, var der fejl og mangler, og f.eks. landbrugsbranchen er først kommet i gang her i november 1998 med analysen – når man ikke at blive færdig med at få tingene udbedret inden årtusindskiftet, og derfor er det nødvendigt, at Folketinget tager en diskussion om, hvad vi gør ved det.

Da vi havde konferencen med forsyningssektoren, kom det frem, at med hensyn til alle de tusindvis af husstande i Danmark, som har naturgasinstallationer, mener naturgasbranchen, at den kun har forpligtelser for det, der ligger uden for huset, men med hensyn til alt det, der findes inde i huset, er det den enkelte forbrugers eget ansvar at få fundet ud af, om det er år 2000-sikret. Det tror jeg ikke der er mange naturgasforbrugere i Danmark, der er klar over. På et kraftvarmeværk, hvor de har maskinmestre gående til daglig til at kigge på udstyret, er man nok klar over det. Men den almindelige forbruger er ikke klar over, at den kasse, der sidder derude i bryggeriet, skal man altså have en elektriker eller en VVS-mand ud og efterse.

Sådanne ting er det nødvendigt at få konkluderet på, og min opfordring til regeringen skal være, at man laver en aftale om at få bragt nogle OBS-udsendelser i tv og gør forbrugerne opmærksomme på, at der er ingen grund til panik som i USA, hvor folk flygter ud i ødemarken og graver sig ned i et hul med en dåse cola og noget dåsemad og tror, de kan overleve. Man skal fortælle folk, hvad det er for nogle ting i deres huse, de skal gå en runde og kigge på.

Jeg kiggede selv på min egen fjernvarmeinstallation for 5 måneder siden og skrev bagefter

et brev til det lokale fjernvarmeværk og spurgte: Er den år 2000-sikret? Svaret er ikke kommet endnu. Det er fem måneder siden, og direktøren har ladet forstå, at problemet er, at de ikke kan få en erklæring fra det firma, der har leveret komponenterne, og så er sagen altså indtil videre gået i stå. Jeg vil da gerne vide, om der er varme i mit hjem i januar år 2000, eller om jeg skal ud og investere i en kasse stearinlys eller andet, for at der i det mindste er varme i huset, og derfor er det nødvendigt, at vi på nuværende tidspunkt gør status – ikke kun i nogle rapporter, statistikker, tal og procenter, men også med hensyn til, om der skal ske noget fra politisk side.

I den forbindelse er jeg selvfølgelig glad for, at man har kontakt til Beredskabsstyrelsen, for mens hr. Kristian Jensen gerne vil gøre det til den store beredskabsøvelse, er det mere et spørgsmål om, at der i hvert fald er nogle mennesker, der får besked på, at de skal være på arbejde den aften. De skal ikke sidde i festligt lag, de må desværre sidde rundt omkring på Falckstationerne og andre steder og være klar til at rykke ud.

Så er der et problem, som vi ikke har snakket så meget om i dag, men som jo også eksisterer, og det er hele trafikområdet. Man forsøgte at holde en konference og havde bl.a. inviteret kommunerne, men på det tidspunkt, hvor man var klar til at holde konferencen, var der kun syv kommuner og to amter, der havde tilmeldt sig. Så sent som i sidste uge fik vi at vide, at man fra den verdensomspændende søfartsorganisation nu har meldt ud, at de navigations-systemer, der er i skibene, for en stor dels vedkommende ikke vil kunne klare årtusindskiftet. Så kan man selvfølgelig sige, at så kan skibene lade være med at sejle, men nogle af dem gør det jo alligevel, og vi skal jo helst ikke have dem til at sejle ind i Storebæltsbroen og andre ting.

Hver eneste gang man løfter et lag, opstår der nye sager, fordi tingene hænger sammen, og derfor er det meget vigtigt, at resultatet af denne debat bliver en erkendelse af, at der altså skal afsættes nogle ressourcer, så der kan være folk i beredskab, når og hvis der sker nogle uheld.

Ole Hækkerup (S):

Som opfølgning på de indledende øvelser, var der et par stykker, der nævnte spørgsmålet om ansvar, og så vidt jeg kunne høre, var i hvert

fald både fru Henriette Kjær og hr. Klaus Kjær inde på emnet.

Jeg synes, det er helt afgørende, hvis der skal ske noget effektivt for at løse problemet, at man har gjort klart, hvem der har ansvar for hvad. Der kommer ikke en effektiv løsning på problemet, hvis ikke man lige præcis beskæftiger sig med det spørgsmål, og hvis folk ikke ved, at det er deres ansvar at løse problemet. Derfor er det alfa og omega for at få gjort det fuldstændig præcist klart, hvem der har ansvaret.

Hr. Klaus Kjær havde en model, og den gik på, at hvert eneste elektroniske system i halv- eller heloffentligt regi i kongeriget Danmark, lige fra elevatorer til pc'er, skulle være ministerens eget ansvar, uanset hvor de befandt sig. Jeg tror altså, det bliver lige lovlig omfattende at give en enkelt person ansvaret for det hele, men jeg kan selvfølgelig godt se, at det på mange måder kan være hensigtsmæssigt ud fra et oppositionspolitisk synspunkt. Så er man da i hvert fald helt sikker på at få en minister på krogen, for pokker tage mig, om der ikke skulle være et kredsløb et eller andet sted i kongeriget Danmark, der kunne henvises til offentligt regi, og som ikke fungerede perfekt efter årtusindskiftet.

Selvfølgelig vil der være tilfælde, hvor der er problemer; men jeg bliver nødt til at sige, at jeg tror ikke, vi vil få en mere effektiv løsning af problemet til gavn for samfundet ved at sige, at hele ansvaret ligger hos én central myndighed. Jeg mener grundlæggende, at det strider imod den måde, vi har valgt at udvikle forvaltningen i Danmark på, nemlig en decentralisering og hermed en decentralisering af ansvaret, både det økonomiske ansvar og selvfølgelig også ansvaret i tilfælde som det, jeg nævner her. Det princip skal vi ikke opgive lige pludselig som led i et eller andet forsøg på at skabe en panikstemning om, at verden bryder sammen, hvis der ikke er en eller anden central person, der kan bestemme alt og overrulle alle.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Nu tror jeg ikke, vi er mange, der har forestillet os, at forskningsministeren skal gå ud med en skruetrækker og løse samtlige år 2000-problemer, og derfor er det heller ikke et spørgsmål om at lægge det konkrete ansvar på én minister. Jeg vil sige, at konkret ligger ansvaret altså hos ejeren af det, der skal undersøges. I virkesheder ligger det hos virksomhedsejeren, direktør-

ren, og inden for det offentlige ligger ansvaret hos den, der har det overordnede ejerskab, hvad enten det er forskningsministeren, som jo er fagligt ansvarlig, eller indenrigsministeren, som er ansvarlig for de enkelte ting.

Men når jeg er gået herop, er det bl.a. for at svare dem, der har spurgt, hvorfor vi skulle have debatten her i dag. Jeg vil sige, at siden vi sidst debatterede sagen, er vi gået fra at være et foregangsland til nu at være et land, hvor der trods alt er en vis bekymring for årtusindskiftet, og det synes jeg er en god erkendelse.

Jeg har to afsluttende kommentarer, og den ene er, at klistermærket »År 2000-parat« ikke har fungeret særlig godt. Derfor vil jeg håbe, at Forskningsministeriet i samarbejde med Skatteministeriet vil lave en lille pjece, som udsendes i forbindelse med vores årsopgørelser. Jeg ved, at det system fungerer ganske glimrende. Min bank kan belemre mig med alt muligt forskelligt, og så kan det offentlige vel også kombinere årsopgørelsen med en pjece, så alle borgere bliver opmærksomme på problemet.

Her til sidst vil jeg også kommentere den udtalelse, vi har fået om, at alle statsadministrationens værker vil være år 2000-klar. Sundhedsministeren har tidligere sagt, at alt er i orden inden for sundhedsvæsenet, så jeg vil bare høre, hvordan det egentlig går med at få fremskaffet de nødvendige leverandørerklæringer inden for sundhedsområdet. Det har været et problem tidligere, at leverandørerne sad fast på deres oplysninger og ville have, at man købte alt fra dem, så hvordan går det med at få disse leverandørerklæringer fra de store selskaber?

Kim Behnke (FP):

Nu var jeg så flink tidligere, at jeg ikke ville gå i flæsket på De Radikales hr. Svane, som jo var heroppe som ordfører afløser, men hr. Svane var meget optaget af regeringens 7-punktsplan, og en af de ting i den, som man dengang for et års tid siden lagde megen vægt på, er netop det klistermærke, som hr. Kristian Jensen lige nævnte.

I juli 1998 var der kun 50 virksomheder, der overhovedet havde tilmeldt sig ordningen. Jeg prøvede for sjovs skyld i går at gå ind i en helt almindelig radio/tv-forretning her i København og gik en tur rundt og sagde: Kan jeg købe et fjernsyn, kan jeg købe en videobåndoptager, kan jeg købe en radio? Ingen af delene var der år 2000-mærke på, radioforretningen ville ikke give mig en garanti for, at nogen af tingene virkede i år 2000, og ingen af delene

ville være omfattet af de udvidede forsikringer, man jo ellers kan tegne for billedrør og alt muligt andet.

Jeg synes, det er et problem for forbrugerne, at vi står i den situation, at den ordning, som regeringen lancerede som noget smart, nemlig at man kunne få et sådant klistermærke, er der kun 50 virksomheder, som har tilmeldt sig, og når man henvender sig i butikkerne, er der ingen varer på hylderne, som har det klistermærke. Derfor skal der også fra min side lyde en opfordring til, at den sag bliver bragt i orden sammen med Dansk Handel & Service.

Klaus Kjær (DF):

Hr. Ole Hækkerup kom ind på spørgsmålet om ansvar, og nu findes der jo to former for ansvar – et juridisk ansvar og et politisk ansvar.

Jeg bemærkede også, at forskningsministeren talte om ansvarets placering hos ledelsen; men det må stå helt klart, at på de statslige områder, altså de statslige og halvstatslige institutioner, er det overordnede ansvar hos forskningsministeren. Derom kan der ikke være nogen tvivl.

Det politiske ansvar kan man kun fralægge sig, hvis man har gjort alt, hvad der står i ens magt, for at problemerne ikke skal opstå. Man kan selvfølgelig ikke have ansvaret for en hændelig begivenhed, som man ikke har kunnet forudse, men hvis situationen er den, at man simpelt hen ikke har krævet f.eks. en handlingsplan af de enkelte offentlige virksomheder, og der alligevel opstår en fejl, ligger det politiske ansvar hos ministeren.

Det juridiske ansvar ligger selvfølgelig hos ledelsen alle vegne, også hos den lille private håndværker. Men her skal man være opmærksom på, at der formentlig ikke bliver tale om et erstatningsansvar, såfremt noget går galt, for samtlige forsikringsselskaber, som er blevet hørt i denne sag, har sagt: Jamen her må der være tale om force majeure-lignende forhold, så derfor kan man ikke forsikre sig imod dem. Derfor kan der også her komme et politisk ansvar ind, hvis man – som jeg nævnte før – ikke har gjort sig alle mulige anstrengelser for at tage højde for enhver situation og sørget for, at virksomhederne, både de private og halvoffentlige og offentlige virksomheder, kan føre nogle handlingsplaner ud i livet.

Forskningsministeren (Jan Trøjborg):

Hr. Kristian Jensen havde et konkret spørgsmål, som jeg ikke kan svare konkret på, sådan som

spørgsmålet var formuleret, og det vedrørte leverandørerklæringer i sundhedssektoren.

Jeg kan kun sige, at de informationer, jeg har fået efter de kontakter, jeg har haft med HS og Amdradsforeningen, går ud på, at det går bedre med at få leverandørerklæringer, end det har gjort før. Men vi vil meget gerne redegøre nærmere for disse forhold i forbindelse med den pressekonference, vi skal afholde, hvor vi vil prøve at lægge de oplysninger frem, som nu findes, og hvor sundhedsvæsenet får mulighed for at redegøre for den omfattende indsats, som de allerede har udført, og hvad de påtænker at gøre i de næste 403 dage.

Jeg vil sige til hr. Kim Behnke, at jeg vil gerne takke for den seriøse tone i debatten, og jeg vil meget gerne erkende, at år 2000-paratmærket ikke har været nogen succes; det kan man vist roligt sige. Imidlertid er det ærgerligt, at der ikke er et stærkere pres fra forbrugernes side. Det er ærgerligt, at der ikke er flere, der som hr. Kim Behnke går rundt og efterspørger elektroniske produkter og samtidig forlanger en erklæring om år 2000-parathed, for det er helt klart noget, der kunne presse området til for det første at tilmelde sig mærkningsordningen og dernæst presse leverandørerne af produkterne til at give oplysning om år 2000-parathed.

Jeg har taget det initiativ, at jeg har bedt EU-Kommissionen tage affære, for så vidt angår de store leverandører. De store virksomheder i EU skal naturligvis kunne oplyse, om det, de leverer, er år 2000-parat. Det er det ene, og det andet er naturligvis den ret, som myndigheder og virksomheder må have til at få en klar erklæring om, at de produkter af ældre dato, der er leveret, er år 2000-parate.

Desværre har vi ikke set Kommissionen være helt så aktiv her, som man kunne forvente. Kommissionen har en meget aktiv indstilling til selve debatten og opmærksomheden omkring år 2000-problemet, men den har desværre ikke set sig i stand til at lægge det fornødne pres på virksomhederne, der ville gøre det vanskeligt for dem ikke at erklære sig år 2000-parate. Men vi vil forfølge den side af sagen fortløbende og naturligvis gøre, hvad vi kan, for at leverandører får pligt til at erklære, om de er år 2000-parate eller ej. Det er et helt fornødent værktøj for myndighederne at vide det, og for virksomhederne er det naturligvis helt afgørende, at de ved, om de elektroniske komponenter, de er i besiddelse af, er år 2000-parate, eller om der kan være tvivl herom.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 87: Forslag til lov om ændring af forskellige skatte- og afgiftslove, toldloven, lov om fonde og visse foreninger samt lov om visse selskabers aflæggelse af årsregnskab m.v.

(Objektiveringer, justering af reglerne for beskatning ved død samt afgrænsning af told- og afgiftsområdet m.m.).

Af skatteministeren (Ole Stavad).

(Fremsat 13/11 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jens Peter Verner (S):

Det lovforslag, vi behandler her i dag, er en justering og også en præcisering af skatte- og afgiftslovene, der medfører en præcisering og en sikring af borgernes retssikkerhed. Det synes jeg er utrolig vigtigt, og det er også vigtigt at slå det fast.

På grund af de mange problemer, der behandles i lovforslaget, skal jeg ikke heroppefra gennemgå hvert enkelt element, men blot sige, at på en række områder kræver den gældende lovgivning, at der gives tilladelse eller dispensation fra f.eks. skatteministeren eller Ligningsrådet. En række af disse bestemmelser gøres med lovforslaget objektive – forstået på den måde, at nu bliver det fastsat i loven, hvordan bestemmelserne skal anvendes. Ligeledes skrives en række bestemmelser, der har udviklet sig gennem praksis, ind i loven, og det må styrke borgernes retssikkerhed. Jeg skal som sagt ikke her gennemgå de mange bestemmelser, dette lovforslag indeholder, men tilkendegive, at det for Socialdemokratiet er tilfredsstillende, at det nu kommer til at fremgå af loven, hvilke regler der er gældende.

Lovforslaget indeholder også en ændring af dødsboskatteloven, der blev vedtaget i 1996 som et led i en meget omfattende lovgivning, og hvor man forventede en revision, når lovene havde fungeret et stykke tid. Derudover ændrer lovforslaget også loven om afgrænsning af sø-